

Imprezy folklorystyczne i regionalne

20.I—18.II — w Kaliszu trwał VIII Przegląd Amatorskiego Ruchu Artystycznego, w czasie którego odbywały się występy zespołów instrumentalnych i instrumentalno-wokalnych.

*

20.I — rozpoczęła się tradycyjna „Zima Katowicka 74”, w czasie której wśród licznych imprez zorganizowano Targi Plastyki Amatorskiej.

*

26.I — 3.II — trwały tradycyjne Zimowe Dni Krynicy, w czasie których występowały zespoły regionalne oraz czynne były wystawy: malarstwa Nikifora i rzeźb Józefa Citaka.

*

27.I — w Sycowskim Ośrodku Kultury odbył się VII Festiwal Pieśni Ludowej z udziałem zespołów pieśni i tańca oraz kapel pow. sycowskiego. Jury pod przewodnictwem dr Józefa Majchrzaka przyznało I miejsce zespołowi pieśni i tańca z Zawady, II — z Nowej Wsi, a III — zespołowi z Miłowie i Ślizowa.

Dodatkową atrakcją festiwalu była wystawa haftów i koronek dwóch artystek ludowych z ziemi sycowskiej — Zofii Wesolowskiej i Anieli Górki. Z okazji festiwalu zorganizowano też wystawę rzeźby w drewnie, prezentując eksponaty wypożyczone z Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu.

*

10, 11.II — w Bukowinie Tatrzańskiej odbywał się II Karnawał Góralski, zorganizowany przez władze pow. Nowy Targ pod hasłem „w każdej gminie — festiwal”. Celem imprezy jest upowszechnienie folkloru rodzimego.

*

16.III — w Krobi, pow. gostyński rozpoczął się cykl imprez, które trwać będą w Wielkopolsce do lipca pn. „Wielkopolski festiwal dożynkowy”. Na inaugurację przybył sekretarz KC PZPR Wincenty Kraśko.

*

21.III — rozpoczęła się V Konińska Wiosna Kulturalna. W bogatym programie imprezy przewidziane są kiermasze sztuki ludowej.

Konkursy i wystawy

I — w Muzeum im. Staszica w Pile czynna była wystawa rzeźby ludowej regionu nadnoteckiego. Pokazano 30 prac wykonanych w drewnie i glinie, artystów ludowych: B. Hyciego, J. Kunickiego, E. Bogackiego —

Il. 1. Wystawa sztuki ludowej Lubelszczyzny. Warszawa.

z Pily oraz H. Winiarskiego i A. Senski ze Złotowa.

*

6.I — w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie odbył się kiermasz, zorganizowany w dniu zamknięcia wystawy plastyki amatorskiej i ludowej, a zarazem otwarcia II Zjazdu Twórców Ludowych.

*

9.I — w Galerii TPSP w Warszawie otwarta została wystawa rzeźb Tadeusza Cąkały, artysty ludowego z Dąbrówki, pow. Łuków (lubelskie). Organizatorami wystawy byli: Cepelia, Związek Spółdzielni Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Warszawie oraz TPSP. Z okazji wystawy wydano katalog ze wstępem dr Anny Kunczyńskiej-Irackiej, ilustrowany zdjęciami autora i jego prac.

*

15.I — w Starej Kordegardzie w Łazienkach warszawskich otwarto wystawę pn. „Kwiaty Polski Ludowej”. Była to pierwsza z organizowanych przez Cepelię imprez mających obrazować dorobek XXX-lecia.

Na wystawie pokazano prace ok. 80 twórców ludowych z 4 spółdzielni cepeliowskich (z Zawad, Opoczna, Kadzidla i Łowicza) oraz ze spółdzielczych zrzeszeń z Białegostoku, Gdańska, Krakowa, Poznania i Warszawy. Wystawę kwiatów z papieru i słomy uzupełniały pajaki oraz drewniane, kolorowe ptaki.

1.III wystawę otwarto w Gdańsku.

*

18.I — rozpoczęła się Panorama XXX-lecia w Warszawie, na której pierwsza prezentowała swój dorobek Lubelszczyzna. Wśród licznych imprez i wystaw do najciekawszych należała wystawa pn. „Sztuka Ludowa Ziemi Lubelskiej” zorganizowana w Domu Chłopa przez Muzeum Okręgowe, Muzeum Wsi Lubelskiej i STL w Lublinie. Zaprezentowano tu 500 prac z zakresu malarstwa, rzeźby, tkactwa, kowalstwa artystycznego, tkaniny, plastyki obrzędowej, garncarstwa, plecionkarstwa. Wszystkie eksponaty pochodziły ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Lublinie.

Komisarzem wystawy był mgr Zygmunt Ślusarski, scenariusz opracowali: mgr Sabina Dados i mgr Celestyn Wrębiak. Oprawę plastyczną opracowała Krystyna Kozłowska.

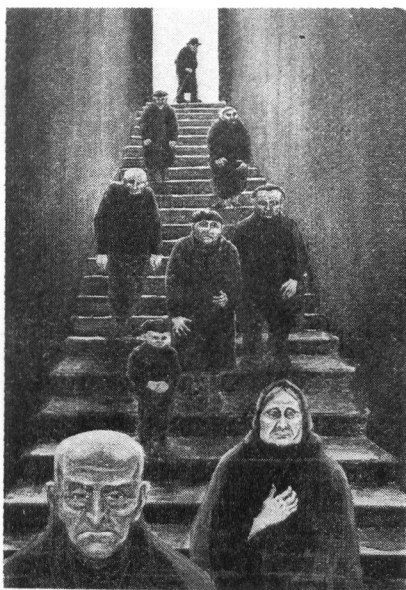
Z okazji wystawy wydano katalog ilustrowany, zawierający wstęp mgr Zygmunta Ślusarskiego i omówienie poszczególnych działów sztuki ludowej Lubelszczyzny.

Wystawie towarzyszył kiermasz wyrobów ludowych, w którym uczestniczyli znani twórcy lubelscy, odbyły się też pokazy oryginalnych strojów ludowych Lubelszczyzny oraz koncerty kapeli ze Skrobowia.

*

19.I — w Muzeum w Grudziądzu otwarta została, przeniesiona z Torunia, wystawa pn. „Mikołaj Kopernik w rzeźbie ludowej”.

*

II. 2. Halina Dąbrowska. *Schody*, olej, 49 × 34 cm. 1973. Wł. L. Zimmerer.

I — w Galerii „Desy” w Krakowie otwarto wystawę prac Haliny Dąbrowskiej, z zawodu lekarza-psychiatry, która od 1963 r. uprawia amatorsko malarstwo, a od 1967 — rzeźbę.

29.I — w salach wystawowych Ośrodka Kultury i Informacji NRD w Warszawie otwarto wystawę pn. „Amatorska sztuka artystyczna w NRD”.

I — w klubie „Ruchu” przy Woj. Sztapie Wojskowym w Kielcach czynna była wystawa prac 17-letniego rzeźbiarza ze Starachowic — Leszka Celucha, wielokrotnie nagradzanego na konkursach i wystawach kieleckiej sztuki ludowej. Wystawę zorganizował kielecki klub STL.

I — w Białymstoku otwarta została wystawa sztuki ludowej, na której zaprezentowano dorobek konkursu organizowanego przez Spółdzielce Zrzeszenie Wytwórców Przemysłu Ludowego i Artystycznego oraz Muzeum Okręgowe. Na konkurs wpłynęło 217 prac 72 autorów.

I — w Muzeum w Żywcu czynna była pokonkursowa wystawa szopek kołędniczych. Organizatorem konkursu było Muzeum przy współudziale Referatu Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Jury pod przewodnictwem dr Ewy Fryś-Pietraszkowej z IS PAN przyznało nagrody następujące: nagrody I otrzymali — Jan i Józef Hulka z Łękawicy, nagrody II — Józef Jasek z Żywca i Władysław Kastelik z Gilowic, nagrody III — Józef Kupezak z Żabnicy.

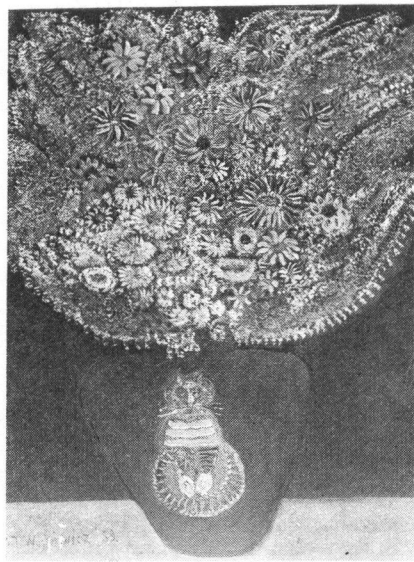
I — w Łysych, pow. Kolno rozstrzygnięto V doroczny konkurs wytwórców ludowych. Przyznano 50 nagród, a najlepsze prace pokazano na wystawie pokonkursowej.

1.II — w Muzeum w Częstochowie otwarta została wystawa pn. „Ludowa i amatorska twórczość w drewnie”. Zaprezentowano 73 prace 23 autorów, m. in. F. Czajkowskiego, T. Cakały, Z. Skrętowicza. Ekspozyty pochodziły ze zbiorów Muzeum w Częstochowie, DK „Stradom” i kolekcji prywatnych.

II — w Muzeum Świętokrzyskim w Kielcach czynna była wystawa rzemiosła ludowego zorganizowana w wyniku badań terenowych prowadzonych w ciągu ostatnich 4 lat przez pracowników Działu Etnograficznego w wiejskich ośrodkach wytwórczości drzewnej.

Na ekspozycję złożyło się ponad 250 obiektów z 24 wsi. W grupie I pokazano przedmioty używane w gospodarstwie wiejskim i hodowlanym (np. kosiska, grabie, widły, styliska, szufle, jarzma); w grupie II — przedmioty gospodarstwa domowego (przetaki, niecki, solnice, maglownice itp.). Osobno pokazano wyroby użytkowane przy tkactwie (międlące, wrzeciona, kołowrotki) oraz zabawki. Zadeemonstrowano też prastare techniki wyrobu.

4.II — w Galerii „Desa” w Krakowie otwarta została wystawa malarstwa Marii Tarnawskiej-Wójtowicz.

II. 3. Maria Tarnawska-Wójtowicz. *Kwiaty wsi polskiej*, olej. 1972.

5.II — w Katowicach odbył się przegląd dorobku plastyków amatorów zorganizowany z inicjatywy Wojewódzkiego Ośrodka Kulturalno-Oświatowego. Na wystawie zaprezen-

wano ok. 200 prac 85 autorów. Jury pod przewodnictwem Danuty Chmielarskiej przyznało nagrody i wyróżnienia.

II — w ramach II powiatowego przeglądu zwyczajów i obrzędów zimowych otwarto w myślenickim Domu Kultury wystawę plastyki obrzędowej, na której pokazano: szopki, gwiazdy, lalki, maski i inne akcesoria zespołów kołędniczych.

II. 4. Z wystawy sprzętów do „Zagrody wsi Pszczyńskiej”.

15.II. — w Klubie Spółdzielczości Pracy w Pszczynie otwarto wystawę kultury materialnej ludu pszczyńskiego, zorganizowaną staraniem Towarzystwa Miłośników Ziemi Pszczyńskiej.

Zaprezentowano ok. 120 eksponatów zebranych głównie przez aktywny Towarzystwa, m. in. archaiczne narzędzia rolnicze, sprzęty gospodarskie, jak kobylice, kozielki, stępy, miech kowalski z Warszowic, magiel drewniany z Bojszów oraz starą łódź z pnia, wydobytą z dna rzeki Pszczynki. Pokazano też kompletne wyposażenie izby wiejskiej z XIX w. z charakterystycznymi ławami, skrzyniami malowanymi i obrazami.

Cała ekspozycja zorganizowana została pod kątem zagospodarowania wnętrza powstającej w parku „Zagrody wsi pszczyńskiej” — mini skansenu, który ma być otwarty w 1975 r.

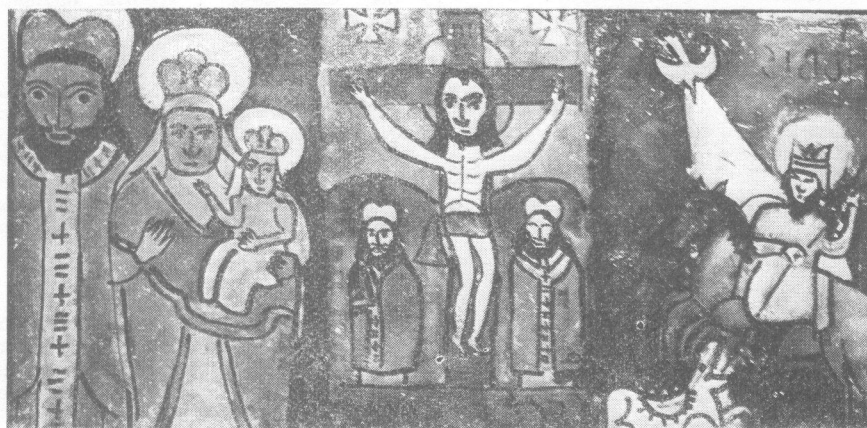
Scenariusz wystawy opracował mgr Igor Płazak, ekspozycję zaprojektował mgr Aleksander Spyra.

16.II — w Muzeum w Rybniku otwarta została wystawa obrazów pn. „Wizje Ludwika Hołesa”, artyści ludowego z Świerklan, pow. Rybnik.

16—28.II — w ramach panoramy XXX-lecia w Warszawie zaprezentowała swój dorobek kulturalny Białostoczyzna. Wśród licznych imprez czynna była wystawa podlaskich dywanów dwuosnowowych zorganizowana w Staromiejskim Domu Kultury, występował zespół „Kurpie Zielone”, a dn. 20.II. otwarto sklep z regionalnymi wyrobami tego terenu.

Il. 5. Ludwik Holessz. *Wizja życia na innej planecie*, olej, 60×80 cm.

Il. 6. Krzysztof Okoń. Tryptyk malowany na szkłe. 1971.

Il. 7. Fragment wystawy sztuki ludowej woj. bydgoskiego. Warszawa.

18.II — w Galerii „Desa” w Krakowie otwarta została wystawa malarstwa Krzysztofa Okonia, z zawodu muzyka.

*

21.II — w Chojnicach, z okazji spotkania Zarządu Chojnickiego Towarzystwa Kulturalnego z działaczami Towarzystwa Kultury w Tucholi, zorganizowano wystawę wycinanek Bronisławy Dudy.

*

23.II — w Klubie — czytelnicy MBB w Inowrocławiu otwarta została wystawa haftu kujawskiego, na której ekspozowano prace hafciarek ze Sławska.

*

II — w Gorzowie otwarta została wystawa prac Nikifora.

*

1—9.III — w pawilonie wystawowym BTPSP w Białymstoku czynna była wystawa drewnianych przedmiotów użytkowych z terenu województwa.

Organizatorami wystawy byli: Białostockie TPSP oraz Galeria Sztuki Ludowej „Folklor”.

*

3.III — w Olsztynie, w ramach cyklu „Prezentujemy dorobek kulturalny powiatów” osiągnięcia swoje demonstrował Pisz. W programie odbyły się m. in. wystawy twórczości ludowej i amatorów-plastyków.

*

4.III — w Zielonej Górze rozstrzygnięty został konkurs na sztukę ludową województwa. Oceniając 668 prac 125 autorów jury przyznało nagrody i wyróżnienia.

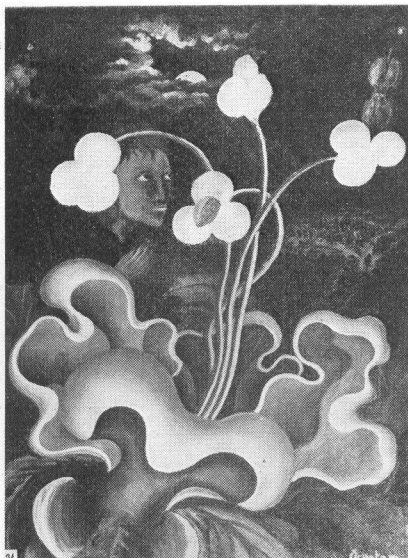
W dziedzinie rzeźby: nagrodę I (3.000 zł.) otrzymał Franciszek Kozłowski z Gorzowa; nagrody II (po 2.000 zł.) — Eugeniusz i Józef Buryło z Przemkowa; nagrody III (po 1.500 zł.) — Wiesław Kłoc ze Skwierzyny i Henryk Cichowski z Zielonej Góry. W dziedzinie haftu: nagrodę I (3.000 zł.) — Antonina Godzińska z Żagania. W dziedzinie tkactwa: nagrodę I — Marta Najdek z Wichowa, pow. żagański. W dziedzinie plecionkarstwa: nagrodę I (3.000 zł.) — Edward Stolarski z Nowej Soli, nagrodę III (1.500 zł.) — Maria Budkiewicz z Osna. W dziedzinie wyrobów ze słomy: — nagrodę III (1.500 zł.) — Maria Makowska z Jałowic.

W dziedzinie wycinankarstwa i ceramiki przyznano tylko wyróżnienia.

Fundatorami nagród byli: Urząd Wojewódzki — Wydział Kultury i Sztuki, WDK w Zielonej Górze oraz Spółdzielcze Zrzeszenie Wytwórców Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Poznaniu.

Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 21.III, w gmachu Muzeum Ziemi Lubuskiej.

*

Il. 8. Teofil Ocieпка. *Janko Muzykant*, olej.

15.III — w ramach Panoramy XXX-lecia w Warszawie rozpoczęła się prezentacja dorobku Ziemi Bydgoskiej. Wśród wielu imprez zorganizowano też wystawy sztuki ludowej i amatorów. W Muzeum Historycznym na Starym Mieście otwarto wystawę sztuki ludowej kujawskiej, pałuckiej i kaszubskiej, prezentując ok. 500 prac 86 autorów. Na wystawie reprezentowane były wszystkie dziedziny sztuki ludowej, które w okresie Trzydziestolecia rozwijały się w wymienionych trzech regionach woj. bydgoskiego. Niewielką część wystawionych prac pochodzących z okresu wcześniejszego miała ukazać rozwój tradycji w sprzyjających warunkach właściwej opieki nad sztuką ludową.

Komisarzem wystawy była mgr Wanda Szkulmowska, scenariusz opracowała Halina Mikulowska, a projekt ekspozycji — Janina Sawicka-Julga. Z okazji wystawy wydano folder zawierający ogólną informację.

W Muzeum Etnograficznym czynna była wystawa włocławskiego fajansu z okresu Trzydziestolecia. Komisarzem wystawy była Romualda Hankowska, której artykuł zamieszczamy w numerze.

W Stołecznym Domu Kultury czynna była wystawa Teofila Ocieпки, w Starej Kordegardzie w Łazienkach — wystawa rzeźb ceramicznych Stanisława Zagajewskiego, a w TPSP — wystawa intarsji Edwarda Kapłońskiego.

Ponadto odbyły się występy zespołów amatorskich regionalnych i folklorystycznych, jak „Pałuki” z Kęyni, „Kaszuby” i in., a w warszawskiej restauracji „Gastronomia” czynna była bydgoska karczma regionalna.

16.III — w PDK w Bychowie otwarta została wystawa sztuki ludowej tego terenu.

III — w galerii Towarzystwa Sztuk Pięknych w Warszawie otwarto wystawę rzeźb Jana Graczyka, pracownika Zakładów Mechanicznych „Ursus”.

20.III — w Muzeum Mazowieckim w Płocku otwarto wystawę „Mikołaj Kopernik w rzeźbie ludowej”.

Polska Sztuka Ludowa za granicą

8.II — w Winterthur k. Zurichu otwarta została wystawa polskiej sztuki ludowej, uprzednio prezentowana w Lozannie. Komisarzem obu wystaw była mgr Zofia Reinfussowa, kustosz krakowskiego Muzeum Etnograficznego.

9.II — w Aalst (Belgia) otwarta została wystawa pn. „Mikołaj Kopernik w rzeźbie ludowej”. Pokazano tu 11 prac malarskich i 25 rzeźb ludowych eksponowanych uprzednio w Toruniu, a będących własnością Muzeum Okręgowego.

14.III — rozpoczął się w Rennes w Bretanii „Tydzień Polski”, w czasie którego otwarta została wystawa — kiermasz wyrobów ludowych i artys-

tycznych zorganizowana przez Cependę i francuskie przedsiębiorstwo „Asipag”.

26.III — w Leningradzie rozpoczęły się dni Gdańska, w czasie których czynna była wystawa rękodzieła artystycznego Polski północnej zorganizowana przez „Art-Region”.

Inne

6.I — w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie odbył się wojewódzki Zjazd Twórców Ludowych i Plastyków Amatorów, zorganizowany przez Wojewódzką Radę Związków Zawodowych, WDK w Szczecinie i Szczecińskie Towarzystwo Kultury — z okazji dorocznej wystawy. 11 najbardziej zasłużonym twórcom wręczono nagrody pieniężne, wielu innych otrzymało dyplomy.

24.II — w Bydgoszczy odbył się uroczysty koncert Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Bydgoskiej, który obchodził 15-lecie swej działalności. Z tej okazji zasłużeni jego członkowie otrzymali złote i srebrne odznaki.

II — Towarzystwo Przyjaciół Pamiętnikarstwa, Związek Spółdzielni Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Cepelia”, przy udziale Stowarzyszenia Twórców Ludowych rozpisali z okazji XXX-lecia PRL ogólnopolski konkurs na pamiątki twórców ludowych.

27—30.III — w Zakopanem odbywał się VII Przegląd Filmów o Sztuce. I nagrodę otrzymał film Marii Mrozek o twórczości plastycznej i pisarskiej łódzkiego robotnika, pt. „Światy Grzegorza Stańczyka”. Wyróżnienie I otrzymał film Marii Mrozek „Zalipie”, a jedno z wyróżnień „Przygoda Pani Marii” Mirosławy Marcinkiewicz (o malarstwie Marii Wójtcowicz).

Kronikę opracowała
Jadwiga Jarnuszkiewicz

WARUNKI PRENUMERATY

Cena prenumeraty rocznej 72 zł
Cena prenumeraty półrocznej 36 zł

Instytucje państwowe i społeczne, zakłady pracy, szkoły — mające siedzibę w miastach wojewódzkich i powiatowych, mogą zamawiać prenumeratę za pośrednictwem miejscowych Oddziałów i Delegatur RSW „Prasa—Książka—Ruch” lub bezpośrednio w Centrali Kolportażu RSW „Prasa—Książka—Ruch” 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PKO nr 1-6-100020, w terminie do dnia 25 listopada na rok następny.

Instytucje państwowe i społeczne, zakłady pracy, szkoły — mające siedzibę w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW „Prasa—Książka—Ruch”, winny opłacać prenumeratę w terenowo właściwych urzędach pocztowych.

Prenumeratę krajową dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze i bezpośrednio Centrala Kolportażu RSW „Prasa—Książka—Ruch” 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PKO nr 1-6-100020, w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych RSW „Prasa—Książka—Ruch” 00-840 Warszawa, ul. Wronia 23, Konto PKO nr 1-6-100024.

Sprzedaż numerów bieżących i uprzednich

Instytucje państwowe i społeczne, szkoły, zakłady pracy oraz czytelnicy indywidualni mogą nabywać tę publikację w księgarni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN.

Sprzedaż gotówkowa i wysyłkowa, pojedynczych numerów i w kontynuacji; płatność gotówką, przelewem lub za zaliczeniem pocztowym.

Adres: ORPAN 00-901 Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, konto PKO nr 1-6-100312, w księgarni „Ossolineum” 50-106 Wrocław, Rynek 8, w Głównej Księgarni Naukowej 00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7, w Księgarni Naukowej 31-118 Kraków, ul. Podwale 6.

Prenumeratorzy mieszkający za granicą mogą zamawiać POLSKĄ SZTUKĘ LUDOWĄ za pośrednictwem Centrali Handlu Zagranicznego „Ars Polona — Ruch” 00-068 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7. Bank Handlowy S.A. Warszawa konto nr 1595-006-000-00710.

Indeks 37132

Indeks międzynarodowy PL ISSN 0032—3721

Zakład Narodowy imienia Ossolińskich — Wydawnictwo, Wrocław, Oddział w Warszawie 1974. Nakład 1860 egz. Objętość: 9,10 ark. wyd.; 7,50 ark. druk. Papier: ilustr. III. kl., 120 gram, A1. Oddano do składania 21.V.1974 r. Podpisano do druku 27.VIII.1974. Wydrukowano we wrześniu 1974. Cena 18,— zł.